

Ὁ πόνος καὶ οἱ θλίψεις στὴν ζωὴ μας (Γέρων Ἐφραίμ Φιλοθείτης Προηγούμενος Ἱ. Μ. Φιλοθέου)

[Ορθοδοξία και Ορθοπραξία](#) / [Θεολογία και Ζωή](#) / [Ορθόδοξη πίστη](#)

Τὸ μονοπάτι τῆς ζωῆς εἶναι ὄλο πόνος καὶ δάκρυ· ὄλο ἀγκάθια καὶ καρφιά· παντοῦ φυτρωμένοι σταυροί· παντοῦ ἀγωνία καὶ θλίψη. Κάθε βῆμα καὶ μία Γεθσημανή. Κάθε ἀνηφοριὰ καὶ ἕνας Γολγοθὰς. Κάθε στιγμή καὶ μία λόγχη. «Ἄν μπορούσαμε νὰ στίψουμε τὴν γῆ σὰν τὸ σφουγγάρι θὰ ἔσταζε αἷμα καὶ δάκρυα».

«Ἄνθρωπος ὡσεὶ χόρτος αἱ ἡμέραι αὐτοῦ, ὡσεὶ ἄνθος τοῦ ἀγροῦ οὕτως ἔξανθήσει», λέγει ὁ ψαλμωδός.

Τὸ τριαντάφυλλο βγάζει ἀγκάθι καὶ τὸ ἀγκάθι τριαντάφυλλο. Τὰ ὠραῖα συνοδεύονται μὲ πόνο, ἀλλὰ κι ὁ πόνος βγάζει στὴ χαρά. Συνήθως τὸ οὐράνιο τόξο ὑψώνεται ὕστερα ἀπὸ τὴν μπόρα. Πρέπει νὰ προηγηθοῦν οἱ καταιγίδες γιὰ νὰ ξαστερώσει ὁ οὐρανός.

Ἡ διάκριση – φωτισμένη ἀπὸ τὴν χριστιανικὴ πίστη καὶ φιλοσοφία – βλέπει. Ἔχει τὴν ἰκανότητα μὲ τὴν ἐνόραση νὰ βλέπει πολὺ βαθιὰ ἀπ' τὰ φαινόμενα. Μέσα ἀπὸ τὸν πόνο βλέπει τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἐλπίδα, ὅπως ὁ θρίαμβος τοῦ Χριστοῦ βγήκε μέσα ἀπὸ τὸν πόνο τοῦ Πάθους καὶ τοῦ Σταυροῦ.

Τὰ πιὸ θαυμάσια ἀγάλματα ἔχουν τὰ περισσότερα κτυπήματα.. Οἱ μεγάλες ψυχὲς ὀφείλουν τὴν μεγαλοσύνη τους στὰ κτυπήματα τοῦ πόνου. Τὰ χρυσὰ καὶ βαρύτιμα κοσμήματα περνοῦν πρῶτα ἀπ' τὴν φωτιά.

Συγκλονίζει τὴν ἀνθρώπινη ὑπαρξη ὁ πόνος. Εἶναι φωτιά, καμίνι πὺρ καίει καὶ κατακαίει. Εἶναι καταιγίδα καὶ τρικυμία. «Τὰ σπλάχνα μου καὶ ἡ θάλασσα ποτὲ δὲν ἠσυχάζουν», λέει ὁ Σολωμός. Εἶναι στιγμὲς πὺρ οἱ δοκιμασίες ἔρχονται ἀπανωτὲς, ἢ μία μετὰ τὴν ἄλλην ἢ καὶ ὅλες μαζί. Πολὺ βαρὺς τότε ὁ σταυρός. Ἡ ἀγωνία

κορυφώνεται. Ἡ ψυχὴ φορτίζεται τόσο, ὥστε εἶναι ἕτοιμη νὰ λυγίσει. Ὅλα φαίνονται μαῦρα· παντοῦ σκοτεινά. Παντοῦ ἀδιέξοδα. Λέει ὁ ἅγ. Γρηγόριος ὁ Θεολόγος: «Τὰ καλὰ φύγανε, τὰ δεινὰ εἶναι γυμνὰ καὶ προκλητικά, τὸ ταξίδι γίνεται μέσα στὴ νύχτα, φάρος δὲν φαίνεται πουθενὰ καὶ ὁ Χριστὸς φαίνεται νὰ κοιμᾶται».

Καρφιὰ καὶ μαχαίρια εἶναι τῆς ζωῆς οἱ θλίψεις. Μαχαίρια καὶ καρφιὰ ποὺ σκίζουν ἀνελέητα καὶ τρυποῦν τὶς καρδιές. Τὶς πυρακτώνουν καὶ τὶς παραλύουν ἐξουθενωτικά.

Τὸ μόνο ποὺ ἀπομένει σὲ τοῦτες τὶς στιγμὲς εἶναι ἡ κραυγὴ ποὺ σὰν παράπονο ἱκεσίας ἀπευθύνεται στὸ Θεό. «Ἐλέησόν με Κύριε.... Ἡ ψυχὴ μου ἐταράχθη σφόδρα... ἐκοπίασα ἐν τῷ στεναγμῷ μου... ἐγενήθη ἡ καρδιά μου ὡσεὶ κηρὸς τηκόμενος... Ἐλέησόν με Κύριε ὅτι θλίβομαι...ἐξέλιπεν ἐν ὀδύνῃ ἡ ζωὴ μου καὶ τὰ ἔτη μου ἐν στεναγμοῖς... ἐπελήσθην ὡσεὶ νεκρὸς... ἐγενήθην τὰ δάκρυά μου ἐμοὶ ἄρτος ἡμέρας καὶ νυκτός... ἵνα τί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου, καὶ ἵνα τί συνταράσσεις με;»

Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὁ βασιλιάς τῆς δημιουργίας, ἀλλὰ τὸ στεφάνι του εἶναι ἀπὸ ἀγκάθια. Ἡ πορεία του εἶναι ἄλλοτε τραγούδι καὶ συμφωνία χαρᾶς, τὶς περισσότερες ὁμως φορὲς εἶναι ἕνα θλιβερὸ καὶ ἀσταμάτητο πένθιμο ἐμβατήριον.

Μεγάλον καὶ αἰώνιον τὸ πρόβλημα τοῦ πόνου. Τὸ μελέτησαν φιλόσοφοι καὶ κοινωνιολόγοι καὶ ψυχολόγοι καὶ ἄλλοι πολλοί. Τὴν αὐθεντικότερη ὡστόσο ἀπάντηση τὴ δίνει ὁ χριστιανισμὸς, ἡ πίστη, ὁ νόμος τοῦ Θεοῦ. Καὶ ἡ ἀπάντηση εἶναι διπλή. Θεολογικὰ εἶναι συνέπεια τῆς πτώσεως, ὅπως ὅλα τὰ κακά.. Εἶναι ἀποτέλεσμα τῆς κακῆς χρήσεως τῆς ἐλευθερίας. Εἶναι καρπὸς τῆς παρακοῆς. Ἠθικὰ εἶναι εὐκαιρία καὶ μέσον ἀρετῆς καὶ τελειώσεως.

Θὰ σέβομαι πάντα τὸν Θεὸ- λέγει ὁ Θεολόγος Γρηγόριος - ὅσα ἐνάντια καὶ ἂν ἐπιτρέπη νὰ μὲ βροῦν. Ὁ πόνος γιὰ μένα εἶναι φάρμακο σωτηρίας. Ὁ δὲ μέγας Βασίλειος λέγει: «Ἐφ' ὅσον μᾶς ἐτοιμάζει ὁ Θεὸς τὸ στεφάνι τῆς βασιλείας Του, ἀφορμὴ γιὰ ἀρετὴ ἃς γίνει ἡ ἀσθένεια». Οἱ θλίψεις θὰ πεῖ καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος μᾶς φέρνουν πιὸ κοντὰ στὸ Θεό. Καὶ ὅταν σκεφτόμαστε τὸ αἰώνιον κέρδος τῶν θλίψεων δὲν θὰ στεναχωριόμαστε.

Ὁ ἅγιος Ἀπόστολος Παῦλος, ὁ τόσο διωγμένος καὶ πονεμένος καὶ κατάστικτος ἀπὸ τὰ «στίγματα τοῦ Κυρίου», διδάσκει ὅτι, ὁ Θεὸς ἀφήνει τὸν ἄνθρωπο νὰ πονέσει μὲ τὶς θλίψεις, « ἐπὶ τὸ συμφέρον, εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἀγιότητος αὐτοῦ».

Χιλιάδες τρόπους ἔχει ὁ Θεὸς γιὰ νὰ σὲ κάμει νὰ ἰδεῖς τὴν ἀγάπη Του. Ὁ Χριστὸς μπορεῖ νὰ μετατρέψει τὴν δυστυχία, σὲ μελωδικὸ δοξολογητικὸ τραγούδι. «Ἡ λύπη

ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται» εἶπε ὁ Κύριος.

Τέτοια μάχη, τέτοια νίκη. «Στὴν ἀγορὰ τ' οὐρανοῦ δὲν ὑπάρχουν φτηνὰ πράγματα». Οἱ στιγμὲς τοῦ πόνου καὶ τῆς θυσίας εἶναι στιγμὲς εὐλογίας. Κοντὰ σὲ κάθε σταυρό, εἶναι καὶ μία ἀνάσταση. Τί κι' ἂν τώρα πονᾶμε καὶ κλαῖμε ἀσταμάτητα; «Τὸ γὰρ παραυτικά ἐλαφρόν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ' ὑπερβολὴν εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βάρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν», λέει ὁ Παῦλος.

Ὁ ἄνθρωπος τοῦ πόνου εἶναι ὁ ἄριστος ἀθλητὴς τῆς ζωῆς μὲ τὶς ἔνδοξες νίκες. Θ' ἀκριβοπληρωθεῖ μὲ τὰ αἰώνια βραβεῖα, «ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ οἶδε καὶ οὐκ ἤκουσε καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν ὁ Θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν», λέει πρὸς Κορινθίους ὁ Παῦλος.

Ὅποιος ἀτενίζει καὶ ἀντιμετωπίζει τὸν πόνο μὲ τὸ πρίσμα τῆς αἰωνιότητος, εἶναι ἤδη ἀπὸ τώρα νικητὴς. Εἶναι ὁ ἐκλεκτὸς ποὺ μὲ τὴν ἀκατάβλητη πίστη στὸ Θεὸ ἔφθασε στὴν χαρὰ. Γεύτηκε τὴν χρηστότητα τοῦ Κυρίου καὶ εἶναι ὑποψήφιος στεφανηφόρος. Μπορεῖ νὰ ἐπαναλάβει τοῦ Ἀπ., Παύλου τὴν νικηφόρα κραυγή: «τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν ἀποκεῖται μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ Κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ».

Μὲ τέτοιες μεταφυσικὲς διαστάσεις ἢ ὑπέρβαση τοῦ πόνου καὶ ἢ μεταμόρφωσή του σὲ χαρὰ λυτρωτικὴ, εἶναι πραγματικότητα, εἶναι ἀλλοίωση ποὺ ὀφείλεται στὴ δύναμη τοῦ Θεοῦ. Εἶναι μετακαίνωση – παράλογο γιὰ τὸν ἄνθρωπο τοῦ ὀρθοῦ λόγου – φυσικὴ συνέπεια τῆς χριστιανικῆς πίστεως. Εἶναι γιὰ τὸν ἄνθρωπο τῆς πίστεως, τὸ μέγα θαῦμα τῆς ἀλλοίωσης τοῦ Θεοῦ. Ἡ μεταφυσικὴ βίωση τοῦ πόνου ὁδηγεῖ στὴ λύση τοῦ μεγάλου προβλήματος. Ὅδηγεῖ ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς.

Ὅφείλουμε λοιπόν, ν' ἀποδεχόμαστε τὸν πόνο ποὺ μᾶς ἐπισκέπτεται, σὰν μιὰ εὐλογία τοῦ Θεοῦ. Τὸ σιτάρι συμπιέζεται καὶ λιώνει μέσα στὴ γῆ, ἀλλὰ τότε καρποφορεῖ τὴν ζωὴ. Πλούσια καὶ εὐλογημένη τοῦ πόνου ἢ συγκομιδὴ. Μεγάλῃ ἢ εὐλογία τοῦ Θεοῦ στὸν ἀγρὸ τῶν δακρῦων. Εὐλογία ποὺ τὴν βιώνουν ὅσοι μὲ τὸ χάρισμα τῆς διακρίσεως ἀληθινὰ πιστεύουν.

Εὐλογία Θεοῦ καὶ ἔλεος ὅσοι διήλθαν τὸ καμίνι τοῦ ποικίλου πόνου μὲ θεϊκὴ δύναμη καὶ ἐπίγνωση. Τοὺς περιμένει ἡ αἰώνια, ἡ ἀθάνατη, ἡ πανευτυχὴς ἀνάπαυσις ἐν τῷ Θεῷ. Ἀμήν.

Πηγή: agiazoni.gr